

بررسی تاثیر مدیریت سود بر حاکمیت شرکت با نقش میانجی دینداری

سمیرا قلی زاده¹

¹ دانشگاه ازاد اسلامی اصفهان واحد دهقان، Sfarshad.gh69@Gmail.com

چکیده - این مقاله با هدف بررسی تاثیر مدیریت سود بر حاکمیت شرکت با نقش میانجی دینداری انجام شد. روش پژوهش توصیفی پیمایشی و از لحاظ هدف کاربردی، از شاخه میدانی و از نظر زمان مقطعی می باشد. جامعه آماری این تحقیق شامل کارکنان بانک های شهر بروجن که طبق آمار ارائه شده تعداد 162 می باشد. و برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه استاندارد استفاده گردیده است. که پس از سنجش روایی (همگرا و واگرا) و پایایی (آلفای کرونباخ و ترکیبی) از طریق مشارکت 162 نفر از کارکنان که با استفاده از فرمول کوکران انتخاب شدند، اجرا گردید. تجزیه و تحلیل حاصل از این پژوهش با استفاده از نرم افزار آماری SPSS، در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی انجام شد. در بخش آمار توصیفی از مشخصه های آماری مانند فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار همچنین برای تحلیل عاملی و الگوسازی معادلات ساختاری نرم افزار smart pls مورد استفاده قرار گرفت. یافته های تحقیق نشان داد؛ مدیریت سود بر حاکمیت شرکت با نقش میانجی دینداری تاثیر معنادار دارد. بین اندازه هیئت مدیره و شیوه های مدیریت سود وجود دارد. بین اندازه کمیته حسابرسی و شیوه های مدیریت سود رابطه معنادار وجود دارد. بین استقلال هیئت مدیره و شیوه های مدیریت سود رابطه معنادار وجود دارد. بین استقلال کمیته حسابرسی و شیوه های مدیریت سود رابطه معنادار وجود دارد. همچنین، دینداری موجب می گردد تا حسابداران از سطح اخلاقی بالاتری برخوردار باشند و این سطح اخلاقی بالاتر عاملی مؤثر در کاهش تقلب و افزایش سود توسط حسابداران است که نشان می دهد دینداری حسابداران، رابطه بین مدیریت سود و حاکمیت شرکت را توضیح می دهد

کلید واژه- مدیریت سود ، حاکمیت شرکت ، دینداری ، اندازه هیئت مدیره و اندازه کمیته حسابرسی

1- مقدمه

هیئت مدیره ی سالمی که سیاستها و فرایندها را محافظت می کنند. حاکمیت شرکتی طراحی شده تا منافع سهامداران را دنبال کند. کسب بازدهی قابل قبولی از سرمایه کاهش سواستفاده های مالی از این جمله هستند (عبدالسلام و همکاران، 2021). [1] حاکمیت شرکتی ، مجموعه مکانیسم هایی ست که با استفاده از آنها سرمایه گذاران خارجی از خود در مقابل مصادره هایی که توسط اعضای شرکت صورت می گیرد محافظت می کنند. این مکانیسم ها شامل قوانین، قواعد و دستورالعمل های کاربردی گوناگونی است. یانگ، پیسنل و پاپ (۲۰۰۵) در مطالعه خود تحت عنوان رابطه نظارت هیأت مدیره و مدیریت سود مبنی

گابریل ادنون حاکمیت شرکتی را سیستمی درونی تعریف می کند که در برگیرنده ی سیاست ها، فرایندها و افرادی است که نیازهای سهامداران و دیگر ذینفعان را برطرف میکنند این نیازها ، با نظارت و کنترل فعالیت های مدیریتی رفع می شوند. نظارت و کنترل مدیریتی با استفاده از شیوه های تجاری صحیح ، بی طرفی و اتحاد صورت می گیرد. نظارت مناسب ، متکی است بر تعهدات و قوانین بازار خارجی و همچنین پرورش

q = عدم وجود صفت در افراد جامعه که برابر 0/5 در نظر گرفته شده است.

N = تعداد کل افراد (اعضای جامعه مورد بررسی) که برابر با 281 بوده اند.

d = درصد سطح خطا که برابر 0/05 در نظر گرفته شده است. بنابراین جمع نمونه مورد مطالعه در تحقیق حاضر برابر است

$$162 \text{ با } (1)$$

$$= \frac{1.96^2 \times (0.5 \times 0.5)}{0.0025} = \frac{384.16}{0.0025} = 153664$$

$$1 + \frac{1}{281} \left(\frac{1.96^2 \times (0.5 \times 0.5)}{0.0025} - 1 \right) = 1 + \frac{1}{281} (384.16 - 1) = 1.367$$

در پژوهش حاضر برای جمع آوری داده ها از روش پرسشنامه استفاده شد که یکی از رایج ترین شیوه گردآوری اطلاعات است. در مجموع، پرسشنامه های پژوهش حاضر متشکل از پنج بخش است.

بخش اول در خصوص اطمینان دهی، بدون نام بودن پاسخ ها و سپاس گزاری از پاسخ دهندگان در ارتباط با پرسشنامه است.

بخش دوم شامل پرسش های جمعیت شناسی پژوهش است که مشتمل بر پنج پرسش است. این پرسش ها اطلاعاتی راجع به جنسیت، وضعیت تأهل، میزان تحصیلات، رشته تحصیلی و تجربه کاری پرسش شوندگان را فراهم می کند.

بخش سوم با توجه به پژوهش های الگین و همکاران، 2013؛ [4] کامپانت و دیوید، 2015؛ [5] برایان و همکاران، 2020؛ [6] شامل 20 پرسش تخصصی چند گزینه ای در رابطه با دینداری حسابداران است که از پاسخ دهندگان درخواست شده بر مبنای باورها و اعتقادات مذهبی خود و واقعیت های موجود به آن ها پاسخ دهند.

بخش چهارم مربوط به حاکمیت شرکتی است.

در نهایت بخش پنجم مربوط به مدیریت سود است. بخش پنجم شامل 9 سؤال است برای اندازه گیری هر سه متغیر از طیف پنج گزینه ای لیکرت استفاده شده است. کلید نمره گذاری پرسشنامه به ترتیب به گزینه های «کاملاً مخالفم»، «مخالفم»، «متوسط»، «موافقم» و «کاملاً موافقم» نمره های 1، 2، 3، 4 و 5 تعلق می گیرد.

بر اینکه آیا اعضای غیرموظف هیأت مدیره بر اقلام تعهدی غیر عادی تأثیر دارد یا خیر، نشان دادند (الخزازی و همکاران، 2017: 176، [2]). حرفه حسابداری یکی از متشکل ترین و منضبط ترین حرفه های دنیا است و به دلیل نوع و ماهیت خدماتی که ارائه می کند باید اعتبار و اعتماد خاصی داشته باشد. تداوم این اعتبار و اعتماد، به پایبندی فکری و عملی اعضای حرفه به ضوابط رفتاری و اخلاقی آن بستگی دارد (کمیته حسابرسی، 1385)؛ اما متأسفانه رخدادهای اخیر حسابداری در جهان و بررسی روند گزارشگری در ایران و سایر کشورها نشان دهنده قصورات و تقلب در این حرفه است. با بروز بحران مالی در شرکت هایی همچون انرون، گلوبالکراسینگ و ورلدکام، مسئله تقلب در گزارشگری مالی بر اقتصاد، سیاست و سرمایه گذاری ها و بازارهای مالی تأثیر بسزایی داشته است (رابینسون و همکاران، 2012). [3] امروزه مجامع قانون گذار، حرفه حسابداری و مدیریت به علل ایجاد تقلب و راه های موجود به منظور جلوگیری از وقوع رفتار متقلبانه در گزارشگری مالی توجه خاصی کرده اند. در این فصل به بررسی تعاریف، ابعاد، ویژگی ها، شرایط، بررسی تطبیقی موضوع و پیشینه تحقیق با ارائه مدل می پردازیم.

2- روش تهیه مقاله

نمونه آماری این تحقیق شامل کلیه کارکنان بانک های ملت، ملی، کشاورزی، سپه، رفاه و موسسات اعتباری شهر بروجن 162 نفر برآورد شده است. (کارکنان بانک های ملت (4 شعبه به تعداد 20)، ملی (4 شعبه به تعداد 20)، کشاورزی (4 شعبه به تعداد 20)، سپه (4 شعبه به تعداد 20)، رفاه (4 شعبه به تعداد 20)، تجارت (4 شعبه به تعداد 20)، آینده (4 شعبه به تعداد 20)، بانک انصار (4 شعبه به تعداد 5)، بانک صادرات (4 شعبه به تعداد 10)، و موسسات اعتباری (6 شعبه به تعداد 7)).

در تحقیق حاضر در برآورد حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شده است.

$$n = \text{تعداد نمونه مورد نیاز}$$

$$t = \text{درصد صحت اطمینان}$$

$$p = \text{وجود صفت در افراد جامعه که برابر 0/5 در نظر گرفته شده است.}$$

جدول (1-2) سؤالات و سازه های تشکیل دهنده پرسش نامه

ساز ه های مدل	مؤلف ها	تعداد سؤالات	تولید سؤالات	منبع
دین داری	اعتقاد دی	5	5-1	گرو ن و همکاران (2010)؛ کای و شی (2020)
	مناس کی	4	9-5	
	پیام ی	4	1-0-13	
	احسا سی	4	1-4-17	
	شناخ تی	3	1-8-20	
حاک میت شرکتی	اندازه هیئت مدیره	2	1-2	
	استق لال هیئت مدیره	2	2-4	
	اندازه کمیته حسابرسی	2	5-6	
	استق لال کمیته حسابرسی	2	7-8	
مدیریت سود	دارای ی ها	3	1-3	
	فرو ش	3	4-6	
	ارز ش بازار	3	7-9	

جهت بررسی اعتبار محتوایی و بررسی این که آیا سؤالات در راستای اهداف مورد نظر تهیه شده و هدف را به طور مناسب اندازه گیری می کند، سؤالات پرسشنامه مورد بررسی اولیه اساتید دانشگاه و چند متخصص در هر حوزه قرار گرفت. پس از انجام اصلاحات مورد توجه متخصصان فوق الذکر، به منظوره انجام پیش آزمون پرسشنامه بین 30 نفره از کارشناسان رسمی دادگستری، پخش شد و با توجه نتایج آزمون های پایایی و روایی آن اصلاحات نهایی بر روی پرسشنامه انجام شد. سرانجام، پرسشنامه نهایی از طریق مرکز تحقیقات پژوهش قوه قضاییه، برای کارشناسان رسمی دادگستری در مراکز استان ها ارسال گردید. در این پژوهش در حوزه حسابداری ایران، از پرسشنامه دینداری گلاک و استاک (1970) استفاده می شود و بومی سازی بر روی آن ها انجام می گردد. این پرسشنامه در پژوهش های متعددی به کار رفته (کروپیک، 2017؛ آلبرتو و همکاران، 2017) و همچنین روایی و پایایی هر سه پرسشنامه از آلفای کرونباخ بالایی نیز برخوردار است که نشان از مناسب بودن سازه ها و سؤالات دارد.

در نهایت، پژوهش حاضر در زمینه حسابداری، یک الگو جامع و کامل برای ابعاد دینداری مالی ارائه می دهد. زیربنای تئوریک فرضیه های پژوهش زمانی که حسابداران از سطح دینداری، درک امور دینی و آمیزه های دینی بالاتری برخوردار باشند، میزان ارتکاب فرآیندهای خارج از اصول حسابداری و تقلب ها در گزارشگری مالی کاهش پیدا می کند. به گونه ای دقیق تر، تأثیرگذاری معرفت دینی و دینداری بر حسابداران می تواند فرآیندی را جهت کاهش تضاد بین استفاده کنندگان از صورت های مالی و مدیران در جهت ارتکاب تقلب را به وجود آورد.

همان طور که ذکر شد، برای گردآوری داده های مورد نیاز، پرسشنامه ای تدوین شد. در تدوین این پرسشنامه جهت حفظ روح زنده حاکم بر پژوهش تلاش شد از نکات، تعابیر و اصطلاحات برآمده از نقل قول های مشارکت کنندگان در پژوهش استفاده شده و تمامی سؤالات بر اساس ادبیات تحقیق تدوین گردید. همچنین گویه های آن بر پایه طیف پنج درجه ای لیکرت، از خیلی زیاد (1) تا خیلی کم (5) تنظیم شده بود. در این پرسشنامه برای گردآوری اطلاعات، ویژگی های جمعیت شناسی وجود داشت و تفکیک سؤالات بر اساس معیارهای مدل در جدول شماره (1-2) ارائه شده است:

	حسابرسی	
0/723	دارایی ها	مدیریت سود
0/844	فروش	
0/715	ارزش بازار	

2-2- پایایی^۲: پایایی ابزار که از آن به اعتبار، دقت و اعتمادپذیری نیز تفسیر می شود عبارت است از اینکه اگر یک وسیله اندازه گیری که برای سنجش متغیر و صفتی ساخته شده در شرایط مشابه، در زمان یا مکان دیگر مورد استفاده قرار گیرد، نتایج مشابهی از آن حاصل شود (حافظ نیا، ۱۳۸۹: ۱۸۲) [6]. اعتبار آزمون به دقت اندازه گیری و ثبات و پایایی آن ها مربوط است. یکی از روش های محاسبه قابلیت پایایی، ضریب آلفای کرونباخ می باشد که برای محاسبه آن، ابتدا باید واریانس نمرات هر سؤال پرسشنامه و واریانس کل آزمون را محاسبه کرد و سپس با استفاده از فرمول مقدار ضریب آن را محاسبه نمود. همان گونه که جدول نشان می دهد، پایایی کل پرسشنامه از مقدار قابل قبولی برخوردار است. آلفای کرونباخ برای هماهنگی بین سؤالات است و بر این اساس است که بین صفر تا 0/25 هماهنگی سؤالات در حد پایین، بین 0/25 تا 0/5 هماهنگی در حد متوسط، بین 0/5 تا 0/75 هماهنگی در حد متوسط بالا و بین 0/75 تا یک هماهنگی در حد بالاست.

شرط اساسی هر پژوهش علمی داشتن روایی و پایایی وسیله اندازه گیری است، چون جهت یافته های تحقیق بستگی کامل به آن دارد. روایی عبارت است از توافق بین نمره آزمون باصفت یا خصیصه ای که آزمون برای اندازه گیری آن ساخته شده است.

1-2- روایی^۱: ابزار اندازه گیری در جهت بررسی به مسئله روایی و پاسخگویی به آن، نقش بسیار کلیدی جهت ارزیابی پژوهش های مدیریتی ایفا می نماید. افزایش اعتبار و روایی ابزار اندازه گیری، سبب کسب اطمینان از سنجش دقیق متغیرهای تحقیق و در نتیجه افزایش اعتماد به یافته های پژوهشی می شود؛ اما واقعیت این است که دستیابی به هدف مزبور، در ایده مثلث بندی ریشه دارد. مثلث بندی گویای به کارگیری بیش از یک رویکرد در بررسی سؤالات پژوهشی به منظور افزایش اطمینان در یافته های تحقیق است، علاوه بر این، مثلث بندی به تعمیق و گسترش شناخت پژوهشگر نیز مربوط می شود. با توجه به مقادیر جدول (2-2)، در تمام ابعاد مورد بررسی میانگین واریانس بیشتر از 0/5 بوده و بنابراین اعتبار همگرایی مدل قابل تأیید است.

جدول (2-2) میانگین واریانس ابعاد تحقیق

سازه های مدل	مؤلفه ها	میانگین واریانس
دینداری	اعتقادی	0/679
	مناسکی	0/713
	پیامدی	0/810
	احساسی	0/705
	شناختی	0/672
حاکمیت شرکتی	اندازه هیئت مدیره	0/706
	استقلال هیئت مدیره	0/711
	اندازه کمیته حسابرسی	0/696
	استقلال کمیته	0/672

0	مدیره	
796/	اندازه کمیته	
0	حسابرسی	
872/	استقلال کمیته	
0	حسابرسی	
823/	دارایی ها	
0		
888/	فروش	مدیریت
0		سود
785/	ارزش بازار	
0		

3-تحلیل توصیفی

به مجموعه روش هایی که برای سازمان دادن، خلاصه کردن و توصیف مشاهدات مورد استفاده قرار می گیرند، آمار توصیفی می گویند. این روش آماری بیشتر به مشخص کردن داده ها، تنظیم و ارائه آن ها به صورت جدول بندی یا ترسیم نمودارها، محاسبه و تعیین روابط بین اطلاعات می پردازد. در جدول (3-1) فراوانی مربوط به زنان 20(12درصد) و فراوانی مردان در نمونه برابر 142 (88درصد) می باشد.

جدول (3-1) فراوانی و درصد جنسیت

جنسیت	فراوانی	درصد
زن	۲۰	۱۲
مرد	۱۴۲	۸۸
کل	۱۶۲	۱۰۰
سن	فراوانی	درصد
بین ۲۰ تا ۲۵	۱۰	۶
بین ۲۶ تا ۳۰	۱۵	۹
بین ۳۱ تا ۳۵	۶۶	۴۱
بالای ۳۵	۷۱	۴۴
تعداد کل	۱۶۲	۱۰۰

(2)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum_{i=1}^K \sigma_{Y_i}^2}{\sigma_X^2} \right)$$

جدول (3-2) ضریب آلفای کرونباخ

سازه های مدل	مؤلفه ها	آلفای کرونباخ
	اعتقادی	888/0
	مناسکی	783/0
	پیامدی	880/0
	احساسی	885/0
	شناختی	872/0
	اندازه هیئت مدیره	806/0
حاکمیت شرکتی	استقلال هیئت	881/0

در آزمون H_1 و فرض H_0 استفاده شده است، فرض کولموگروف-اسمیرنف به شرح زیر می باشد.

: داده ها از توزیع نرمال برخوردار است. H_0

: داده ها از توزیع نرمال برخوردار نیست. H_1

آزمون کولموگروف-اسمیرنف را برای متغیرهای تحقیق انجام داده و نتایج در جدول زیر آمده است.

جدول (4-1) آزمون ناپارامتری برای نرمال بودن متغیر ها

متغیر	آزمون کولموگروف-اسمیرنف		آزمون شاپیرو-ویلک	
	باره آزمون	سطح معنی داری	آماره آزمون	سطح معنی داری
دین داری	۰/۲۲۲	۰/۰۰۱	۰/۸۱۵	۰/۰۰۵
مدیریت سود	۰/۳۲۵	۰/۰۲۶	۰/۸۴۵	۰/۰۶۳
حاکمیت شرکتی	۰/۴۱۴	۰/۰۱	۰/۸۸۲	۰/۰۰۶

در جدول (3-2) فراوانی مربوط به گروه های سنی بین 20 تا 25، بین 26 تا 30، بین 31 تا 35 و بالای 35 به ترتیب برابر 6، 9، 41 و 44 می باشد.

جدول (3-2) فراوانی و درصد سن

سن	فراوانی	درصد
بین ۲۰ تا ۲۵	۱۰	۶
بین ۲۶ تا ۳۰	۱۵	۹
بین ۳۱ تا ۳۵	۶۶	۴۱
بالای ۳۵	۷۱	۴۴
تعداد کل	۱۶۲	۱۰۰

با توجه به جدول (3-3) بررسی میزان کشیدگی این متغیر که بایستی بین 0 تا 3 باشد تا متغیر دارای توزیع نرمال باشد را بیانگر این مطلب است که این متغیر نشان می دهد و دارای توزیع نرمال است.

بیانگر این مطلب است که این متغیر دارای توزیع نرمال است.

نام متغیر	پانگین	بانه	شینه	مینه	حراف معیار
دینداری	۲.۱۴	۰.۶۴	۱.۸۸	۰.۷۲	۱۳.۹۲
مدیریت سود	۱.۳۲	۰.۶۰	۱.۵۰	۰.۷۰	۱۵.۷۰
حاکمیت شرکتی	۲.۵۵	۱.۴۹	۱.۹۵	۱.۸۴	۱۴.۱۲

4- نتایج آزمون نرمال بودن

در آمار استنباطی زمانی که می خواهیم فرضیه ها را آزمون کنیم، ابتدا به بررسی نوع متغیرها و توزیع آنها می پردازیم. آزمونهای آماری بر اساس نوع توزیع متغیرها تغییر می کنند و چنانچه متغیرها از توزیع نرمال نباشند باید از توزیع های ناپارامتری استفاده کرد. حال به منظور بررسی نرمال بودن توزیع داده ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنف

میزان قابل قبول برای آلفای کرونباخ بیشتر از 0/7 می باشد (اکبری، بهارستان و شائمی برزکی، 1392، ص84). لازم به ذکر است ضریب آلفای کرونباخ به عنوان عاملی در ارزیابی سازگاری درونی مدل مورد استفاده قرار می گیرد. این ضریب برای هر کدام از ابعاد تحقیق در جدول (4-2) آورده شده است. با توجه به مقادیر جدول (4-2)، در تمام ابعاد مورد بررسی میزان آلفای کرونباخ بیشتر از 0/7 محاسبه شده اند. در نتیجه سازگاری درونی مدل نیز قابل تایید است.

جدول (4-2) ضریب آلفای کرونباخ ابعاد تحقیق

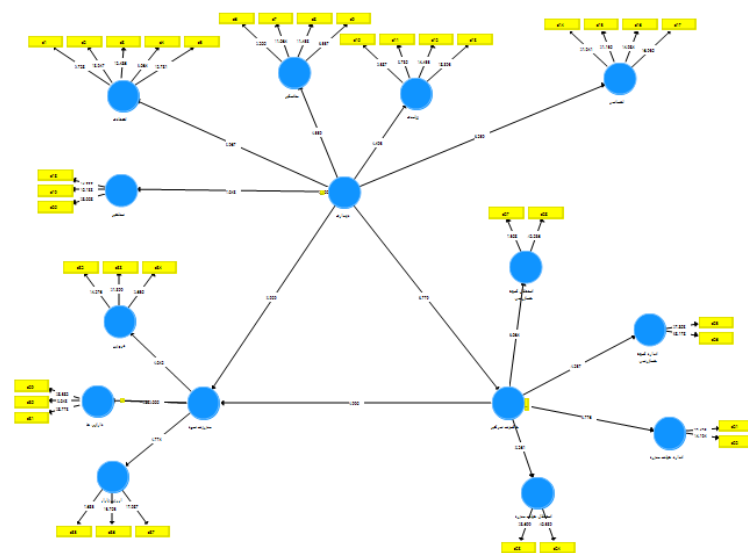
سازه های مدل	مؤلفه ها	آلفای کرونباخ
دین داری	اعتقادی	0/888
	مناسکی	0/783
	پیامدی	0/880
	احساسی	0/885
	شناختی	0/872
حاکمیت شرکتی	اندازه هیئت مدیره	0/806
	استقلال هیئت مدیره	0/881
	اندازه کمیته حسابرسی	0/796
	استقلال کمیته حسابرسی	0/872
مدیریت سود	دارایی ها	0/823
	فروش	0/888
	ارزش بازار	0/785

چون سطوح معنی داری در جدول (4-1) از مقدار خطای آزمون یعنی 0/05 کمتر هستند، پس فرض نرمال بودن میانگین متغیرهای پژوهش در سطح خطای 0/05 رد می شود و متغیرها دارای توزیع نرمال نیستند. نرم افزار حساسیتی به نرمال یا غیر نرمال بودن *Smart PLS* شاخص ها ندارد و زمانی که داده ها نرمال نباشند نیز از این نرم افزار میتوان استفاده کرد، بنابراین در این پژوهش از استفاده گردید *PLS* نرم افزار

نحوه ارجاع به منابع مورد استفاده.

4-1- تک بعدی بودن سوالات

اولین عاملی که در ارزیابی مدل سنجش مورد توجه قرار می گیرد، تک بعدی بودن سوالات موجود در مدل است. بدین معنی که هر سوال در مجموعه سوالات باید با بار عاملی بزرگ، تنها به یک بعد یا متغیر پنهان ارتباط یابد. حداقل بار عاملی 0/4 بوده و سوالاتی که بار عاملی کمتر از این مقدار دارند باید از ادامه تحلیل حذف شوند. مقادیر بار عاملی سوالات پرسشنامه به تفکیک متغیرهای تحقیق در شکل (4-1) آمده است. با توجه به شکل (4-1) چون بار عاملی بدست آمده برای همه سوالات پژوهش بیشتر از 0/4 می باشد از این رو تک بعدی بودن سوالات مدل مورد تایید قرار می گیرد.

شکل (4-1): بار عاملی سوالات پرسشنامه به تفکیک

متغیرها

ضریب آلفای کرونباخ

در این پژوهش جهت تعیین پایایی از معیار ضریب آلفای کرونباخ بر طبق نظر فارل و لارکر (1981) استفاده شده است.

ارزیابی ضرایب مسیر بین متغیرهای پنهان مدل گام بعدی در ارزیابی مدل ساختاری، ارزیابی ضرایب مسیر بین متغیرهای نهفته مدل در سطح معناداری حداقل 5 درصد

می باشد. این امر از طریق بررسی دو بخش ضرایب t و ضرایب مسیر (β) صورت می گیرد. اگر مقدار آماره t بیشتر از $1/96$ باشد یعنی اثر مثبت و معناداری وجود دارد. اگر بین $1/96$ تا $-1/96$ باشد اثر معناداری وجود ندارد و اگر کوچکتر از $-1/96$ باشد یعنی اثر منفی معناداری دارد.

ضریب مسیر نیز نشان دهنده اثر مستقیم یک سازه بر روی سازه دیگر است. در صورتی که ضرایب مسیر بین متغیرها بیشتر از $0/6$ باشد بدین معنی است که تاثیر پیش بینی کننده متغیر پنهان نسبت به متغیر وابسته قوی می باشد، اگر این مقدار بین $0/3$ تا $0/6$ باشد، میزان تاثیر متوسط و در صورتی کمتر از $0/3$ باشد ضعیف ارزیابی می شود. در شکل (1-4) و شکل (3-4) ضرایب مسیر و قدر مطلق مقادیر t مدل جهت آزمون فرضیات تحقیق آورده شده است.

فرضیه اصلی: مدیریت سود بر حاکمیت شرکت با نقش میانجی دینداری تاثیر معنادار دارد.

جدول (3-4) بررسی فرضیه اصلی تحقیق

فرضیه	مسیر	ضریب استاندارد	آزمون سوبل	سطح احتمال	نتیجه
اصلی	مدیریت سود بر حاکمیت شرکت با نقش میانجی دینداری	0/874	2/99	0/000	تایید

نتایج حاصل از بررسی فرضیه اصلی نشان می دهد که با توجه به مقدار آزمون سوبل ضریب مسیر مدیریت سود بر حاکمیت شرکت با نقش میانجی دینداری که بیشتر از $1/96$ است، بنابراین، فرضیه اصلی پژوهش مبنی بر مدیریت سود بر حاکمیت شرکت با نقش میانجی دینداری تایید می گردد.

در شکل (1-4) اعداد روی مسیرها، مقدار ضریب مسیر و مقدار احتمال آن (P) هستند. به عنوان مثال ضریب رگرسیونی حاکمیت شرکتی بر ارزش شرکت می باشد. همچنین ضریب رگرسیونی مدیریت سود بر حاکمیت شرکت است.

جدول (4-4) بررسی فرضیه های تحقیق

فرضیه	مسیر	ضریب استاندارد	آماره تی	سطح احتمال	نتیجه
1	اندازه هیئت مدیره و شیوه های مدیریت سود	0/652	2/44	0/000	تایید
2	اندازه کمیته حسابرسی و شیوه های مدیریت سود	0/662	2/25	0/000	تایید
3	استقلال هیئت مدیره و شیوه های مدیریت سود	0/415	2/2	0/000	تایید
4	استقلال کمیته حسابرسی و شیوه های مدیریت سود	0/420	2/33	0/000	تایید

نتایج حاصل از بررسی فرضیه اول نشان می دهد که با توجه به مقدار آماره t ضریب مسیر اندازه هیئت مدیره و شیوه های مدیریت سود که بیشتر از $1/96$ است، بنابراین، فرضیه اول پژوهش مبنی بر وجود رابطه معنادار بین اندازه هیئت مدیره و شیوه های مدیریت سود تایید می گردد.

نتایج حاصل از بررسی فرضیه دوم نشان می دهد که با توجه به مقدار آماره t ضریب مسیر اندازه کمیته حسابرسی و شیوه

و جلیلی و همتی همسو با مطالعات هو و ویلیام (2003) و مطالعه لستاری و همکاران (2021) می باشد [7]. (1390) بسیاری از ارزیابی ها در رابطه با افزایش بازده سهام، برای ثبت کردن انگیزه در رابطه با مدیریت سود است. سازمان در ابتدا، می تواند یک جریان با ثابت نگه داشتن سود را شکل بدهد. برای تاثیرگذاری مطلوب در رابطه با بازده سهام و کم شدن میزان ریسک پذیری آن برای سازمان، البته منجر به افزایش سهام در مدیریت سود می شود. فاکتورهای دیگری نیز در این زمینه وجود دارند که شامل موارد زیر هستند:

1. کم شدن میزان ریسک
2. توانمندی در مقابله با ماهیت ادواری
3. جلوگیری از کاهش احتمالی
4. همبستگی ایجاد شده برای سازمان

مراجع

- [1] Abdelsalam, O., Elnahass, M., Batten, J.A., Mollah, S., 2021. New insights into bank asset securitization: the impact of religiosity. J. Financ. Stab. 54, 100854 <https://doi.org/10.1016/j.jfs.2021.100854>.
- [2] Al-Khazali, O., Bouri, E., Roubaud, D., Zoubi, T., 2017. The impact of religious practice on stock returns and volatility. Int. Rev. Financ. Anal. 52, 172-189.
- [3] Robinson, S. N., Robertson, J. C. and M. B. Curtis, (2012), "The Effects of Contextual and Wrongdoing Attributes on Organizational Employees' Whistleblowing Intentions Following Fraud", Journal of Business Ethics, Vol. 106, PP. 213-227
- [4] Alleyne, p. Hudaib, m & .Pike, R, (2013), "Towards a Conceptual Model of Whistle-blowing Intentions among External Auditors", British Accounting Review 45(1),
- [5] Campante, F & .David, Y.D, (2015), "Does Religion Affect Economic Growth and Happiness? Evidence from Ramadan", the Quarterly Journal of Economics, 130(2),
- [6] Brayan, G., James, J.C & .Dean, K, (2020), "Randomizing Religion: the Impact of Protestant Evangelism on Economic Outcomes", the Quarterly Journal of Economics,

[7] پورحیدری، امید و سعید بذرافشان، (1391)، "بررسی سودمندی استفاده از چک لیست راهنمای کشف تقلب در ارزیابی خطر تقلب مدیریت"، پژوهش های تجربی حسابداری، (3)، صص 69-86.

[8] جلیلی، همتی و آریتا جهانشاد، (1390)، "ضرورت گسترش سطح افشا و توسعه گزارشگری مالی در بستر

های مدیریت سود که بیشتر از 1/96 است، بنابراین، فرضیه دوم پژوهش مبنی بر وجود رابطه معنادار بین اندازه کمیته حسابرسی و شیوه های مدیریت سود تایید می گردد.

نتایج حاصل از بررسی فرضیه سوم نشان میدهد که با توجه به مقدار آماره t ضریب مسیر استقلال هیئت مدیره و شیوه های مدیریت سود که بیشتر از 1/96 است، بنابراین، فرضیه سوم پژوهش مبنی بر وجود رابطه معنادار بین استقلال هیئت مدیره و شیوه های مدیریت سود تایید می گردد.

نتایج حاصل از بررسی فرضیه چهارم نشان میدهد که با توجه به مقدار آماره t ضریب مسیر بین استقلال کمیته حسابرسی و شیوه های مدیریت سود که بیشتر از 1/96 است، بنابراین، فرضیه چهارم پژوهش مبنی بر وجود رابطه معنادار بین کمیته حسابرسی و شیوه های مدیریت سود تایید می گردد.

3- نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی تاثیر مدیریت سود بر حاکمیت شرکت با نقش میانجی دینداری به همین منظور یک نمونه 162 نفری از حسابداران بانکی بانک های شهر بروجن به عنوان نمونه انتخاب شد، و پرسشنامه بر روی آنها اجرا گردید. پرسشنامه مذکور بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت تقسیم بندی شده اند. و پایایی آن محاسبه شده است که مقدار 0/91 به دست آمده است و نشان از پایایی مناسب بوده است همچنین روایی سازه تمامی متغیرها نیز محاسبه شده است و بالای 0.5 بوده است نشان از روایی مناسب بوده است. رابطه و فرضیه های تحقیق نیز با استفاده Smart از روش حداقل مربعات جزئی با کمک نرم افزار PLS در فصل پیشین یافته های آماری حاصل از تحلیل داده های پژوهش مورد بررسی قرار گرفتند. در این فصل به بحث درباره نتایج آمار توصیفی به تفصیل مورد بحث قرار گرفته و سپس درباره آزمون فرضیات تحقیق و مقایسه نتایج با تحقیقات دیگر محققین بحث گردیده و در پایان به پیشنهادات کاربردی و پژوهشی تحقیق پرداخته شده است.

بحث و نتیجه گیری درباره یافته های مربوط به آزمون فرضیه فرعی چهارم: نتایج حاصل از بررسی فرضیه ضریب مسیر t چهارم نشان میدهد که با توجه به مقدار آماره بین استقلال کمیته حسابرسی و شیوه های مدیریت سود که بیشتر از 1/96 است، بنابراین، فرضیه اول پژوهش مبنی بر وجود رابطه معنادار بین کمیته حسابرسی و شیوه های مدیریت سود تایید می گردد. بین استقلال کمیته حسابرسی و این نتیجه. شیوه های مدیریت سود رابطه معنادار وجود دارد

حسابداری اسلامی"، پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی،
صص 249-217، 44(11).

[9] خواجهی، شکراله، عبدالمجید سرمدی نیا و علیرضا
پورگودرزی، (1399)، "چارچوب مفهومی مبتنی بر اخلاق برای
حسابداری و گزارشگری مالی"، دانش حسابداری مالی، 24(1)،
صص 44-25.